

POSTKOLONIALISTINEN SANA- JA KIRJALISTA

NOPEA JA ILMAINEN TIETOPAKETTI !

Pizzeria Babylon

Kädessäsi on Kalle Hammin, Minna L. Henrikssonin, Dзамil Kamangerin ja Sezgin Boynikin **Pizzeria Babylon** -taideteos, jota jaetaan helsinkiläisiin talouksiin.

Pizzeria Babylon on osa kansainvälistä **Centrifugal** -taideprojektia, jonka kolmas vaihe tapahtuu Helsingissä 4.-14.9.2007.

<http://centri.wordpress.com>

THE WHOLE WORLD

**DELIVERED TO
YOUR DOOR**

FINLANDIA (talon tapaan)

1. KANSALLISVALTIO

Kansallisvaltio nojaa käsitykseen kansakunnasta kulttuurisena yhteisönä. Se on sekä yhteiskuntaa kuvaava käsite että ihanne, jonka mukaan poliittisen ja kulttuurisen yhteisön pitäisi olla yhteneviä.

2. NATIONALISMI

Nationalismi on poliittinen aate, jonka mukaan valtioiden tulisi olla kulttuurisesti yhtenäisiä. Usein ihanteena on myös kielellinen yhtenäisyys eli kaikilla olisi sama äidinkieli.

3. ROTU JA KANSA

Rodun ja kansan käsitteet luotiin vasta 1800-luvulla. Nykyään kaikki tutkijat eivät pidä ihmisrodun käsitettä tarpeellisena ja monien mielestä se ei ole edes biologisesti perusteltua.

4. ITSENÄISYYS

Suomalaisten kansallidentiteetti luotiin tietoisesti vuosisadan vaihteessa. Se tähtäsi oman kansallisvaltion perustamiseen. Samalla osa maan etnisistä ryhmistä esim. saamelaiset jätettiin huomiotta.

5. ETNOSENTRISYYS

Etnosentrisyydellä tarkoitetaan taipumusta pitää oman etnisen ryhmän arvoja parempina ts. muita etnisiä ryhmiä arvioidaan oman etnisen ryhmän arvoja ja käyttäytymistä koskevilla kriteereillä.

6. KULTTUURIKAANON

Kulttuurikaanon esittelee kulttuurin osia, jotka jokaisen maassa asuvan olisi hallittava. Tällaisten listojen tekeminen kaventaa kulttuurin moniarvoisuutta ja luo samalla valtiolle virallisen kulttuurin.

7. KSENOFOBIA (muukalaispelko)

Ksenofobian väitetään olevan ihmisen henkijäämisen kannalta luonnollinen reaktio. Rasistit pyrkivätkin perustelemaan näkemyksiään vedoten ilmiön universaalisuuteen ja luonnollisuuteen.

8. UUSRASISMI

Uusrasismi ilmenee poissulkemisena: "Suomi suomalaisille". Erilaisuus koetaan omaa kulttuuria uhkaavana ja siksi vaarallisena. Biologisten erojen sijasta korostetaan ihmisryhmien kulttuurisia eroja.

9. EKSOTISMI

Eksotismissa ihaillaan kaukaisten maiden ja vieraiden kulttuurien piirteitä, joita pidetään kiehtovina, koska ne poikkeavat tutuista oloista. Vaarana on toisen kulttuurin liian pinnallinen tarkastelu.

CALZONE (sisään leivottu)

10. ASSIMILAATIO (sulautuminen)

Maahanmuuttajilta odotetaan kielellistä, kulttuurista ja sosiaalista sulautumista yhteiskuntaan, Ranskan malli.

11. LAISITÉ (maallisuuden periaate)

Ranskassa voimassa oleva laki, joka kieltää "huomiota herättävien" uskonnollisten tunnusmerkien käytön valtion kouluissa ja julkisen sektorin työpaikoilla.

12. INTEGRAATIO (kotouttaminen)

Maahanmuuttajien odotetaan osallistuvan yhteiskunnan toimintaan, esim. koulunkäyntiin ja työhön, mutta heillä on mahdollisuus säilyttää oma kieli ja kulttuuri, Suomen malli.

13. AKKULTURAATIO (sopeutuminen)

Akkulturaatio tarkoittaa kulttuurivaikutteiden leviämistä kulttuurista toiseen siten, että ne aiheuttavat vastaanottavassa kulttuurissa rakenteellisia muutoksia ja sopeutumista vaikutteisiin.

14. MONIKULTTUURISUUS

Annetaan tilaa eri ryhmien elämäntavoille ja identiteeteille. Maahanmuuttajat liittyvät yhteiskuntaan oman yhteisönsä kautta. Ruotsin, UK:n ja Hollannin malli, tavoite Suomelle.

15. ERISTÄYTYMINEN

Kulttuurinen eristäytyminen on sorrettujen ja poissuljettujen keino asettua valtakulttuuria ja sen ideologioita käytäntöjä vastaan ja kyseenalaistaa sen valta.

16. SEGREGAATIO (erottelu)

Segregaatioissa hyväksytään se, että etniset ja kulttuuriset yhteisöt elävät toisistaan ja muusta yhteiskunnasta erillään, esim. USA:n kiinalaiskaupunginosat ja osittain Saksan turkkilaiset.

17. TERRORISMI

Terrorismi on riippuvainen mediasta. Puhutaan terrorismin ja median epäpyhästä liitosta: terrorismi tarvitsee mediaa vaikutuksensa levittämiseen ja media tarvitsee uutisia levikkinsä parantamiseen.

18. TURISMI

Turisti matkustaa, koska maailma näyttää hänelle vastustamattomana. Pakolainen matkustaa, koska ympäröivä maailma on muuttunut hänelle olosuhteiltaan sietämättömäksi.

FANTASIA (kuten haluatte)

19. INDIVIDUAALISUUS

Individualistisessa kulttuurissa kuka tahansa on mahdollinen ystävä tai vihollinen. Yksilön oma pärjääminen ratkaisee hänen menestyksensä, siksi yksilön on kyettävä luottamaan yhteiskuntaan.

20. KOLLEKTIIVISUUS

Kollektiivisessa kulttuurissa oman ryhmän jäsen on ystävä ja muut mahdollisia vihollisia. Ryhmän pärjääminen ratkaisee yksilön menestyksen ja yhteiskunta saattaa edustaa väärää ryhmää.

21. PARADISE LOST (kadotettu paratiisi)

Tässä yhteydessä termillä tarkoitetaan kulttuurin "kulta-aikaa" ennen vieraiden valloittajien tuloa. Tämä menneisyys on menetetty eikä se ole enää palautettavissa.

22. HYBRIDI (risteymä)

Hybridillä tarkoitetaan valta- ja vähemmistö-kulttuurin tuottamia uusia ilmiöitä, joissa on aineksia molemmista kulttuureista. Hybridit paljastavat että valtakulttuuri ei ole muuttumaton.

23. KULTTUURIRELATIVISMI

Kulttuurrelativismi ei pidä oman ryhmän tapoja ja arvoja oikeina, absoluuttisina ja automaattisen parhaina, vaan pyrkii varovaisuuteen oman ryhmänsä arvojen yleistämisessä.

24. BIOPOLIITIIKKA (Foucaultin mukaan)

Biopoliitikassa ihmisyydestä tulee osa politiikka, joka voi johtaa ihmisarvon vähenemiseen. Elävistä olennoista tulee osa kansainvälistä valtopoliitikkaa.

25. KULTTUURINEN PLURALISMI

Kulttuurinen pluralismi on ideaali monimuotoisesta yhteiskunnasta, jossa kaikilla yksilöillä on oikeus päättää itse miten ja minne he kulttuurisesti identifioituvat.

26. KOLMAS TILA (Bhabhan mukaan)

Kolmas tila purkaa jyrkkiä vastakohtia, esim. mies - nainen, tuttu - vieras. Sen mukaan mikään vastakohtapari ei ole erottavissa asenteella joko-tai, vaan ne ovat enemmänkin *sekä-että*.

27. KÄÄNNÖSTEN NÄYTTÄMÖ

"Kansainvälinen tila on moninaisten kielten ja tyylien kohtauspaikka. Niitä ei enää käännetä toisiksi vaan ne kääntyvät tuottamaan erilaisuutta."

Sarat Maharaj

HELSINKI HERRA

HERTZBERGIN SILMIN

Kertomus 1880-luvun Helsingin elämästä toim. Rolf Martinsen, Helsinki Seura, 2004

Löytyy seuraavista Helsingin kirjastoista: Kallio, Arabianranta, Herttoniemi, Kannelmäki ja Kontula sekä kirjastoautosta

KUVITELLUT YHTEISÖT

Nationalismin alkuperän ja leviämisen tarkastelua

Benedict Anderson
Vastapaino, 2007

Löytyy seuraavista Helsingin kirjastoista: Itäkeskus, Rikhardinkatu, Töölö ja Vallila

SORRON YÖSTÄ

Frantz Fanon
Like, 2003

Löytyy seuraavista Helsingin kirjastoista: Kallio, Itäkeskus, Kontula, Pasila ja Rikhardinkatu

MAAILMANKANSALAISEN ETIIKKA

Juha Sihvola, Otava, 2004

Löytyy seuraavista Helsingin kirjastoista: Kallio, Kannelmäki, Etelä-Haaga, Hakunila, Itäkeskus ja Arabianranta

TYKIT, TAUDIT JA TERÄS

Ihmisen yhteiskuntien kohtalot

Jared Diamond, Terra Cognita, 2003

Löytyy seuraavista Helsingin kirjastoista: Kallio, Etelä-Haaga, Itäkeskus, Koivukylä, Kontula ja Laajasalo

MONENKIRJAVA RASISMI

toim. Raisa Simola, Kaija Häkkinen
Joensuun yliopiston paino, 2003

Löytyy seuraavista Helsingin kirjastoista: Kallio, Hakunila, Itäkeskus, Pasila ja Rikhardinkatu

KAIKKI TAI EI MITÄÄN

Kriittinen teoria, nykytaide ja visuaalinen kulttuuri

Mika Hannula
Kuvataideakatemia julkaisuja, 2003

Löytyy seuraavista Helsingin kirjastoista: Oulunkylä, Pasila, Rikhardinkatu ja Töölö

ISLAM KUVASTIMESSA

Ari Hukari, WSOY, 2006

Löytyy seuraavista Helsingin kirjastoista: Kallio, Herttoniemi, Hämeeenkylä, Karhusuo, Malmi ja Oulunkylä

SAMAA MAATA

Toim. Pia Hovi, Marketta Seppälä,
Porin taidemuseon julkaisuja 40, 1997

Löytyy seuraavista Helsingin kirjastoista: Rikhardinkatu

UUTUUS

KLASSIKKO

Michael Hardt
Postkolonialistisen tutkimuksen hämärä tietoisuus
<http://www.ecn.org/finlandia/totelemattomat/teoria/postkolonialismi.htm>

LISÄTÄYTTEET 1

Pizzeria Babylon tarjoaa pikakatsauksen postkolonialistisen ajattelun avainkäsitteisiin.

Postkolonialistinen ajattelu ei ole mikään yhteinäinen teoria, vaan joukko eri ajattelijoitten tekstejä, jotka pyrkivät stereotyyppien purkamiseen sekä historian ja identiteettien uudelleen määrittelyyn. Samalla se etsii vaihtoehtoisia tapoja puhua kansalaisuudesta ja kansallisuudesta sekä siitä, miten nämä käsitteet määrittyvät nykyisessä globaalissa maailmantilanteessa.

Sovittaakseen postkolonialistisen ajattelun oikein tarvitaan sellainen modernin ja nykyisen maailman aikakausjako, joka erottaa kolonialismin (ulkomaisten alueiden eurooppalaisen hallinnollisen komennon aikakausi), uuskolonialismin (imperialistiset taloudelliset ja kulttuuriset taipumukset, jotka ilmaantuvat kolonialististen järjestelmien hajoamisen jälkeen) ja postkolonialismin (nykyinen globaalin komennon tila).

LISÄTÄYTTEET 2

Suomessa ei ole aina katsottu aiheelliseksi osallistua postkolonialistiseen keskusteluun.

Tätä on perusteltu puolueettomuudella, eettisillä syillä sekä sillä, ettei Suomi ole kolonialisoinut ketään. On kuitenkin muistettava, että Suomi on ollut osa Ruotsin ja Venäjän valtakuntaa. Samoin Suomessa on ns. vanhoja etnisiä vähemmistöjä, esimerkiksi saamelaiset, romaanit, tataarit, joita emme ole aina kohdelleet täysin suomalaisina. Nykyään Suomi on myös osa globaalia maailmantaloutta ja se harjoittaa siksi myös globaalia vallankäyttöä. Samalla Suomi on matkalla monokulttuurista monikulttuurisuuteen. Maassamme elää yhä enemmän ihmisiä, joille kolonialismi on osa omaa henkilöhistoriaa.

Postkolonialistinen ajattelu ei ole pelkästään valloittajien ja valloitetujen välistä keskustelua. Se ei myöskään ole vain kulttuurien vertailua, vaan uusien näkökulmien tuomista oman maan historiaan globaalista näkökulmasta. Sen avulla voidaan myös antaa ääni sellaisille ryhmille, jotka eivät ole tai ole olleet osa virallista historiankirjoitusta.

Eetu Viren
Onko kulttuurieroja olemassa?
<http://megafoni.kulma.net/index.php?art=431>

Hannah Arendt
Valtio ja ihmisoikeudet
Valtiottomat ihmiset: ihmisiä vailla oikeuksia?
<http://www.ecn.org/finlandia/totelemattomat/teoria/arendt.htm>

ANTOISIA LUKUHETKIÄ!